

HEGEDÜS ANDRÁS MŰVEINEK VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIÁJA

(Összeállította Benda Klára és Szabari Vera)

Magyar nyelvű könyvek

A munkásbérezés rendszere iparunkban. 1960. Budapest: MTA Közgazdaságtudományi Intézete–Közgazdasági és Jogi Kiadó

A modern polgári szociológia és a társadalmi valóság. 1961. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó

A marxista közgazdaságtan új hajtása, a munkagazdaságtan. 1962. Budapest: Magyar Tudomány Kinyomata

Műszaki fejlesztés a szocializmusban. 1962. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó

– Márkus Mária: *Szociológiai szempontok az üzemvezetésben.* 1964. Budapest: Ipargazdaság és Üzemszervezet

A szocialista társadalom struktúrájáról. 1966. Budapest: Akadémiai Kiadó (Szociológiai tanulmányok 1.)

A szociológiáról. Egy tudomány lehetőségei és korlátai. 1966. Budapest: Akadémiai Kiadó

– Márkus Mária: *Ember, munka, közösség.* 1966. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó

A funkcionális szakirányítás szociológiai problémái. 1970. Budapest: Pénzügykutató Intézet (Tanulmányok 1.)

Változó világ. 1970. Budapest: Akadémiai Kiadó (Szociológiai tanulmányok 9.)

– Márkus Mária: *Az alkotómunka körülményének és hatékonyságának vizsgálata.* 1971. Budapest: KGM MMTI (Időszerű gazdaságirányítási kérdések 1.)

Élet egy eszme árnyékában. Életrajzi interjú. 1985. [Összeáll.]: Zsille Zoltán. Bécs: Zsille Zoltán kiadása

A történelem és a hatalom igézetében. Életrajzi elemzések. 1988. Budapest: Kossuth Könyvkiadó

Oknyomozás válságügyben. 1990. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó (Fehéren–feketén)

Rendhagyó életek. Szubjektív reflexiók. 1994. Budapest: BFI-Budapest

Intelmek a túlélőknek. 1999. Budapest: Munkásakadémiai Alapítvány

Idegen nyelven megjelent könyvek

Optimisation and humanisation of the modernisation of management system. [A vezetési rendszer modernizációjának optimalizálása és humanizálása] 1965. Budapest: MTA

Konfrontation mit der Wirklichkeit. Die soziale Kontrolle in der sozialistischen Wirtschaft. [Szembesülés a valósággal. Társadalmi ellenőrzés a szocialista gazdaságban] 1967. München: Club Voltaire

Nivellierung und Differenzierung im ungarischen Dorfe. [Egyenlősödés és differenciálódás a magyar faluban] 1968. Darmstadt–München–Heppenstadt: Südosteuropa – Gesellschaft

– Márkus Mária: *The process of humanisation of labour in a socialist society and identification with work.* [A munka humanizálódásának folyamata a szocialista társadalomban és a munkával való azonosulás] 1968. Roma: Centro Culturale Italio-Ungheria

– Márkus Mária: *Besoins différenciés et modèles de civilisation socialiste.* [Különböző igények és a szocialista kultúrák modelljei] 1969. Paris: Anthropos (Az Aspirations et transformations sociales különnyomata)

– Márkus Mária: *Le rôle des valeurs dans la planification à long terme de la distribution et de la consommation.* [Az értékek szerepe az elosztás és a fogyasztás hosszútávú tervezésében] 1969. Paris: Anthropos

Marx's analysis of bureaucracy and the socialist reality. [Marx elemzése a bürokráciáról és a társadalmi valóságról] 1969. Paris (Marx and contemporary scientific thought)

(ed.): *Sociologues hongrois. Études et recherches.* [Magyar szociológusok. Tanulmányok és kutatások] 1969. Budapest: Corvina

The division of labour and The social structure of socialism – Marxism and sociology. [A munkamegosztás és A szocializmus társadalmi struktúrája – Marxizmus és szociológia] 1969. New York

Hungary – The state of sociology in Eastern Europe today. [Magyarország – A szociológia helyzete ma Kelet-Európában] 1971. Carbondale

O alternativama drustvenog razvitka. 1973. Beograd (Samoupravljanje i radnicki pokret 3.)

– Márkus Mária: *Die neue Linke in Ungarn.* [A magyar újbaloldal] 1974. Berlin: Merve (Internationale marxistische Diskussion 45.)

The structure of socialist society [A szocialista társadalom struktúrájáról] 1975. New York: St. Martin's Press

– Márkus Mária: *Sviluppo sociale e organizzazione del lavoro in Ungheria. Gli Studi Sociologici della Scuola di Budapest.* [Társadalmi fejlődés és munkaszervezés Magyarországon. A Budapesti Iskola szociológiai tanulmányai] 1975. Milano (Feltrinelli Opuscoli marxisti 7.)

Socialism and bureaucracy. [Szocializmus és bürokrácia] 1976. London: Allison and Bushby

Le alternative dello sviluppo socialista. Rapporti di proprietà, direzione economica e democrazia nei paesi dell'Europa centro-orientale. [A társadalmi

fejlődés alternatívája. A tulajdon, a gazdasági irányítás és a gazdaság összefüggései Közép-Kelet-Európa országaiban] 1979. Bari: De Donato
Socialismo y burocracia. 1979. Barcelona: Peninsula.
Sozialismus und Bürokratie. 1981. Hamburg: Rowohlt
Eurokommunismus, Reformkommunismus und Entspannungspolitik. [Eurokommunizmus, reformkommunizmus és terjeszkedési politika] 1985. Wien
Im Schatten einer Idee. [Élet egy eszme árnyékában] 1986. Eine Betragung von Zoltan Zsille. Zur Vergangenheitsbewältigung. Zürich: Paezke (Ammann. XXXIX.)

Cikkek

Reprezentatív adatgyűjtés a mérnökök és technikusok életkörülményeiről. 1958. *Statisztikai Szemle*, 5, 458–471.

– Márkus Mária: Egyéni vagy csoportos teljesítménybér-rendszer szalagszerű termelésnél. 1960. *Munkaiügyi Szemle*, 12, 15–21.

Mikroszociológiai és társadalmi valóság. 1960. *Valóság*, 4, 72–78.

A munkabérezés jelenlegi rendszere és az anyagi ösztönzés. 1960. *Közgazdasági Szemle*, 4, 452–468.

A polgári üzemszociológia „új” irányzatáról, a „Human Relations” („emberi kapcsolatok”) -ról. 1960. *Ipargazdaság*, 10, 35–40.

A tervgazdálkodás konkrét rendszeréről. 1960. *Közgazdasági Szemle*, 12, 1422–1438.

Az imperializmus társadalmi válsága és a modern polgári szociológia. 1960. *Valóság*, 6, 14–22.

A „mikroszociológiáról” és a „szociometriáról”. 1960. *Magyar Filozófiai Szemle*, 4, 546–582.

A tervgazdálkodás konkrét rendszere kutatásának néhány elméleti és gyakorlati kérdése. 1961. *Közgazdasági Szemle*, 12, 1412–1429.

Az anyagi érdekeltségi rendszerünk és a műszaki fejlesztés. 1961. *Társadalmi Szemle*, 10, 32–50.

A marxista szociológia tárgyáról és helyéről a társadalomtudományok rendszerében. 1961. *Magyar Filozófiai Szemle*, 2, 166–183.

A műszaki szint és a műszaki fejlesztési tevékenység mérésének néhány problémája. 1962. *Statisztikai Szemle*, 11, 1131–1151.

Az anyagi érdekeltség szerepe a gazdasági irányításban. 1962. *Munkaiügyi Szemle*, 1, 1–4.

A marxista közgazdaságtan új hajtása, a munkagazdaságtan. 1962. *Magyar Tudomány*, 1, 9–16.

A mai falu és a szociológiai kutatás. 1963. *Társadalmi Szemle*, 4, 26–40.

Azonosságok és különbözőség. 1963. *Kortárs*, 12, 1844–1852.

A falusi munkaviszonyokban bekövetkezett változások szociológiai vizsgálatáról. 1963. *Közgazdasági Szemle*, 6, 678–692.

A család helyzetéről és jövőjéről. 1964. *Társadalmi Szemle*, 2, 43–54.

A „vezetés tudománya” 1964. *Élet és Irodalom*, 9, 3.

– Márkus Mária: A munka humanizációja. 1965. *Kortárs*, 11, 1808–1819.

Az ifjú nemzedékről. 1965. *Valóság*, 6, 97–99.

Előítélet és illúzió nélkül. 1965. *Élet és Irodalom*, 16, 6.

Miben értek egyet és miben vitatkozom Erdei Ferencsel? 1965. *Élet és Irodalom*, 4, 3–4. (A *Vita a munkáról* keretében)

Optimalizálás és humanizálás. Az irányítási rendszer korszerűsítéséről. 1965. *Valóság*, 3, 17–32.

A marxista szociológia integrációja. 1965. *Magyar Tudomány*, 5, 320–325.

Az alkalmazkodás két típusa: a konformitás és konformizmus. 1965. *Élet és Irodalom*, 46, 3.

Az irodalmi és a társadalomtudományi megismerés szociológiai probléma. 1966. *Helikon*, 4, 387–395.

Gazdasági irányítás és társadalmi függőség. 1966. *Közgazdasági Szemle*, 7–8, 850–861.

Bürokratikus viszony és szocializmus. A bürokrácia elleni harc történelmi előzményéről. 1966. *Kortárs*, 8, 1267–1277.

„Kelet” és „nyugat” szociológusainak találkozója. 1966. *Élet és Irodalom*, 40, 5.

Marx a bürokrácia alapjairól. 1966. *Magyar Tudomány*, 4, 213–223.

Társadalmi struktúra és munkamegosztás. 1966. *Valóság*, 8, 20–31.

– Márkus Mária: A marxista szociológia kifejlődésének főbb tendenciái a szocialista országokban. 1968. *Kortárs*, 12, 1965–1973.

A tudományos kutatás szakigazgatásáról. 1967. *Magyar Tudomány*, 7–8, 504–511.

Realitás és szükségszerűség. A szocialista társadalom „önbírálata”, mint realitás és mint szükségszerűség. 1967. *Kortárs*, 7, 1011–1019.

– Rozgonyi Tamás: Társadalmi konfliktusok az ipari üzemekben. 1967. *Valóság*, 12, 32–41.

– Rozgonyi Tamás: Társadalmi konfliktusok vállalati szintű döntésekben. 1967. *Közgazdasági Szemle*, 7–8, 863–871.

A marxista szociológia egészséges fejlődéséért! 1968. *Társadalmi Szemle*, 10, 93–99.

A „szakszervezeti vita” időszerűségéről. 1968. *Új Írás*, 12, 77–87.

A társadalmi fejlődés alternatíváiról. 1968. *Kortárs*, 6, 843–854.

Vita a film társadalmi szerepéről. Hegedüs András hozzászólása. 1968. *Film-kultúra*, 5, 12–20.

Adalékok a tulajdonviszonyok szociológiai elméletéhez. 1969. *Magyar Filozófiai Szemle*, 6, 1121–1147.

Alternatíva- és értékválasztás az elosztás és fogyasztás távlati tervezésében. 1969. *Közgazdasági Szemle*, 5, 1047–1061.

– Rozgonyi Tamás: Döntési rendszerünk a szociológus szemével. A szervezett felelőtlenség, mint döntési rendszerünk egyik fő veszélye. 1969. *Valóság*, 7,

A bürokrácia, mint a szakigazgatás szociálpszichológiája. 1970. *Kortárs*, 7, 1101–1114.

A szövetkezetek vezetésének egyik alapvető szociológiai problémája. 1970. *Vezetés*, 12, 11–14.

Az ipari kutatás néhány szociológiai problémája. 1970. *Tudományos szervezetek Tájékoztatója*, 6, 820–831.

Gazdasági reformok és a szocialista társadalmakban kialakult gazdálkodási rendszer alaptípusai. 1970. *Közgazdasági Szemle*, 5, 552–564. [Angolul: *Economic*

reforms, and the fundamental types of control systems established in socialist societies. 1970. *Acta Oeconomica*, 4, 289–303.]

Hierarchia és teljesítményelv. 1970. *Közgazdasági Szemle*, 11, 1283–1294.

Lenin és a szocializmus gazdálkodási rendszerének alternatívái. (A glavktoól a szocialista vállalkozásig). 1970. *Közgazdasági Szemle*, 4, 474–488.

– Márkus Mária: Közösség és individuum. 1970. *Kortárs*, 12, 1925–1933.

– Bajor Nagy Ernő: A dokumentumfilm: a társadalmi gondolkodás műfaja. 1971. *Filmkultúra*, 4, 61–68.

– Márkus Mária: Szabadidő és munkamegosztás. 1971. *Közgazdasági Szemle*, 10, 1157–1170. [Angolul: Leisure time and division of labor. 1972. *Acta Oeconomica*, 2–3, 237–251.]

Új formák keresése a vállalatok humán szakembereinek továbbképzésében. 1972. *Vállalati Vezetés–Vállalati Szervezés*, 2, 128–130.

– Márkus Mária: A kisvállalkozó és a szocializmus. 1978. *Közgazdasági Szemle*, 9, 1076–1096. [Angolul: The small entrepreneur and socialism. 1979. *Acta Oeconomica*, 3–4, 267–289.

A lengyel földindulás. *Magyar hangok a lengyel eseményekről*. 1980. Párizs: Magyar Füzetek

A nagyvállalatok és a szocializmus. (Gondolatok Szalai Erzsébet könyvének olvasása közben.) 1984. *Közgazdasági Szemle*, 1, 62–69.

Megválaszolóra váró kérdések. (Egy vita után). 1984. *Közgazdasági Szemle*, 9, 1099–1106.

Staufe statt Reform. (Reform helyett vízlépcső). 1985. In: M. Köcher (Hrsg.): *Nagymaros*. Wien

Die heutigen gesellschaftlichen Syndrome der osteuropäischen Gesellschaften und Entwicklungsalternativen. [A kelet-európai társadalmak és fejlődési alternatívák mai társadalmi tünetei] 1985. In: Lutz, Burkart (Hrsg.): *Soziologie und gesellschaftliche Entwicklung. Verhandlungen des 22. Deutschen Soziologentages in Dortmund 1984*. Campus Verlag, Frankfurt am Main–New York 91–99.

A funkcionárius. 1988. *Századvég*, 6–7, 123–132.

A kádárizmus és a munkásság. 1990. *Kritika*, 12, 13–15.

A Kárpát-medence és Közép-Európa. Közép-Európa tarka rétje mérgező gombákkal. 1990. *Kritika*, 7, 20–24.

A munkásakadémiáról. 1991. *Kapu*, 5, 15–16.

Elitcsoportok szerepe a gazdaságban. 1991. *Kritika*, 5, 12–15.

Vallomás a sorsfordulóknak „gazdag” századunkról. 1992. *Kritika*, 4, 30–34.

Lehet-e még béke a Kárpát-medence népei között? 1993. *Kritika*, 5, 14–15. és 6, 38–39.

A szociológia „fekete doboza”. A gazdasági élet szereplői és az étoszválság. 1990. *Kortárs*, 2, 84–93. (Részlet az *Oknyomozás válságügyben* című könyvből.)

Színképelemzés. 1990. *Magyarország*, 2, 18–19.

– Aczél György: 1968 augusztusa, itthon. 1990. *Magyarország*, 33, 18–19.

A hatalomról. 1989. *Magyarország*, 26, 18–19.

Ami a sztálinizmus után következhet. 1989. *Új Fórum*, 7, 3–5. és 8, 22–24.

Csupán szépségflastrom. 1989. *Gazdaság*, 2, 11–13.

Kis magyar „csisztka”. 1989. *Kritika*, 6, 8–9.

– Márkus Mária: A modernizáció és a társadalmi fejlődés alternatívái. 1989. *Társadalomtudományi Közlemények*, 2, 237–249.

– Réti Pál: Ki? Mit? Mennyiért? Bevezetés az átvételes beruházások birodalmába. 1989. *Figyelő*, 2, 1–5.

Tézisek az étoszválságról és a gazdasági krízisről. 1988. *Tervgazdasági Fórum*, 2, 91–98. (vitaindító) [Angolul: Theses on the crisis of ethics and the economic crisis. *Acta Oeconomica* 1989. 1–2, 55–63.]

Beszélgetések, interjúk, ismertetések, egyebek:

La riforma economica ungherese un decennio dopo. [A magyar gazdasági reform tíz év távlatából] Bruno Dallago interjúja Hegedüs Andrással.] 1979. In: Hegedüs András (szerk): *Le alternative dello sviluppo socialista. Rapporti di proprietà direzione economica e democrazia nei paesi dell'Europa centro-orientale*. Bari: De Donato

Kende Péter: Élet egy eszme árnyékában. Ismertetés. 1985. *Irodalmi Újság*, 4. Nem akar Ön fából vaskarikát? Riporter: Mezei András. 1987. *Élet és Irodalom*, 35. A szociológia szerepéről. Beszélgetés. Riporter: Kulcsár Péter. 1967. *Napjaink*, 9. Az új mechanizmus szociológiai hatása. Riporter: K. J. 1968. *Magyar Nemzet*, 172. Siposhegyi Péter: A történelem és a hatalom ígézetében. Ismertetés. 1988. *Kapu*, 4, 46–47.

Mezei András: Lehet-e vasból fakarikát csinálni? Mezei András beszélgetése Hegedüs Andrással. 1988. *Élet és Irodalom*, 19.

Reform és Magyarország – A Századvég körkérdése a reformról. Hegedüs András válaszol. 1988. *Századvég*, 6–7, 168–187.

Volt egyszer egy Petőfi-kör. Emlékezések és adalékok a Petőfi-kör történetéhez. /1956 május-június/ [Hegedüs B. András, Litván György, Fekete Sándor, Rényi Péter, Király István, Hegedüs András, Vásárhelyi Miklós és Novobáczky Sándor visszaemlékezései a fiatal értelmiségiek vitakörére.] 1988. In: Györffy Miklós: *Bagoly nappal. Válogatás a Bagoly című rádióműsor körkérdéseiből, interjúiból és dokumentum-összeállításából*. Budapest: Idegenforgalmi Propaganda és Kiadó Vállalat. 265–294.

Vágvölgyi B. András: A történelem és a hatalom ígézetében. Életrajzi elemzések. Ismertetés 1989. *Társadalomkutatás*, 1, 134–135.

A trükköktől, a baloldal megosztottságától félek. Riporter: Hegyes Zoltán. 1989. *Népszabadság*, 257.

Hogyan léptünk be a Varsói Szerződésbe. Riporter: Farkas József György. 1990. *Népszabadság*, 108.

– Farkas Vladimir–Kutrucz Gizella: Mi történt 1956. október 30-a és november 4-e között? 1989. *Új Tükör*, 45.

Új kontraszelekció fenyeget. Riporter: Gyenes László. 1990. *Népszabadság*, 47.

A semleges Közép-Európa nem utópia. Riporter: Faggyas Sándor. 1991. *Népszava*, 152.

Kurcz Béla: Egy „háborús bűnös” hétköznapijai. Hegedüs András egykori miniszterelnöknél. 1993. *Magyar Nemzet*, 286.